

Изборно веће Филозофског факултета Универзитета у Београду изабрало нас је на својој XIII седници, одржаној 30. јуна 2011. године у комисију за припрему извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Општа психологија са пуним радним временом (унапређење). На основу увида у конкурсни материјал, изабрана комисија подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс објављен у листу *Послови*, 29.06.2011. године пријавио се један кандидат, доцент др Василије Гвозденовић. Кандидат је поднео пријаву, биографију и библиографију.

Василије Гвозденовић (1971) уписао је студије на Одељењу за психологију Филозофског факултета 1992. године на којима је дипломирао 1998. године. На истом факултету одбранио је магистарски рад под насловом *Микрогенетичка анализа перцепције амодалних контура* 2002. године. Докторску дисертацију под насловом *Просторно временски чиниоци перцепције илузорних контура* Гвозденовић је одбранио 2004. године на Филозофском факултету. Исте године је на Универзитету промовисан у докторско звање и у звање доцента на Филозофском факултету.

Гвозденовић је током основних студија психологије започео свој научни рад као демонстатор на предмету *Општа психологија I* у оквиру Лабораторије за експерименталну психологију 1996. године. Научна интересовања била су смештена у оквир предмета на коме је радио као демонстатор, везана за област визуелне перцепције и когнитивне психологије. Прве научне радове (излагања на скуповима) објавио је као студент (апсолвент) на скупу *Емпиријска истраживања у психологији*, 1997. године. Након дипломирања, своја прва педагошка искуства стиче предавајући психологију у музичкој школи „Станковић“ током 1998/1999. године, и у XII гимназији током 2000. године. Од јуна 2001. године, Гвозденовић ради на Одељењу за психологију као асистент на предмету *Општа психологија I*, у оквиру којег држи вежбе и обавља остале асистентске дужности. Након реформисања студијског програма 2006. године изводи наставу на четири предмета. На првој години студија предаје *Когнитивну психологију и Мотивацију и емоције*, на модулу (истраживачки смер) предаје *Експерименталне методе и технике*, а на докторским студијама држи курс *Когниција II* (визуелна пажња, меморија и мишљење).

Током досадашњег рада био је ментор више завршних радова, члан комисија магистарских и докторских теза као и ментор докторских студената чија је израда тезе у току. На Одељењу је укључен у већи број активности од којих посебно треба истаћи континуиран рад на састављању теста знања на пријемном испиту, рад у комисијама и учешће у организацији скупа *Емпиријска истраживања у психологији*. Треба истаћи да је Гвозденовић током своје каријере био ангажован као истраживач на пројектима Министарства науке и животне средине 149039 као и да је ангажован у истом својству на текућем пројекту 179033, Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије.

У наставку реферата биће приказан део Гвозденовићеве научне продукције кроз две целине: а) део који потиче из научних чланака, скупова и конференцијама и б) део који потиче из књиге

Визуелна пажња, објављене 2011. године у издању Филозофског факултета Универзитета у Београду.

У последњих пет година, Гвозденовић је објавио већи број научних радова који се тематски могу груписати у три целине. Прва целина се односи на опажање форме, друга целина се односи на проблеме визуелне претраге илузорних контура и коначно, трећа целина представља његово актуелно научно интересовање и припада области суђења и доношења одлука.

У радовима под насловом *Микрогенетичка анализа перцепције ахроматских површина* (Марковић и Гвозденовић, 2004) и *Микрогенетичка анализа перцепције скривених фигура* (Марковић и Гвозденовић, 2006) аутори испитују структуру опажајног процеса опажања фигура у комплексним линијским склоповима. Развојем специфичне експерименталне процедуре добијени су подаци који су омогућили поређење различитих модела опажања оваквих стимулуса и евалуације учешћа одређених екстраперцептивних, когнитивних чинилаца какав је нпр. пажња. Закључци обе студије иду у прилог доминацији феноменолошких својстава форми и говоре против предикција које дају тзв. когнитивистичке теорије. Једна од актуелних тема у визуелној перцепцији и когнитивној психологији јесте тзв. проблем везивања стимулусних карактеристика. Парадигматичан стимулус који се користи за испитивање овог проблема јесу тзв. *илузорне контуре*, специфичне стимулусне конфигурације које омогућавају опажај целовите фигуре иако су физички представљене као прекинуте, фрагментиране целине. Гвозденовић у три чланка испитује неколико дистинктивних својстава *визуелне претраге илузорних фигура*: ефекти индуковане форме и оријентације фигуре (Гвозденовић, 2008), ефекте аутоматизације претраге (Гвозденовић, 2008) као и међудејство форме, просторне организације и визуелне пажње у опажању (Гвозденовић 2009). Целокупна линија истраживања показала је да претрага тј. опажање оваквих склопова захтева ангажовање визуелне пажње, да зависи од типа задатка и да је базично зависна од просторне организације сета претраге. Актуелна тема на којој Гвозденовић ради спада у област суђења и доношења одлука. У коаторском раду из 2009. године, под насловом *Нереалистични оптимизам и доношење одлука*, (Божовић и Гвозденовић, 2009), аутори показују да ефекти оквира представљеног избора остају резистентни на персоналне карактеристике као што је рецимо нереалистични оптимизам и да се емпиријски доследно реализују у складу са теоријом изгледа Канемана и Тверског.

Монографија *Визуелна пажња* Василија Гвозденовића представља прво штиво посвећено проблемима визуелне когниције написано на српском језику. У монографији је представљен развој истраживања визуелне пажње од самог настанка емпиријске психологије до скорањих радова. Поред прегледа области, аутор је једно поглавље посветио сопственим, оригиналним истраживањима спроведених у оквиру рада на пројектима Министарства реализованих у Лабораторији за експерименталну психологију Филозофског факултета. У наставку текста, приказаћемо синопсис Гвозденовићеве књиге.

Изложена су различита схватања феномена пажње и методолошка усмерења у проучавању овог феномена. Поред тога, описана је методологија визуелне претраге која од почетка осамдесетих година двадесетог века представља доминантан начин испитивања визуелне пажње. Методологија визуелне претраге, иако установљена још шездесетих година прошлог века, и данас представља својеврстан синоним за теорију опажања објеката коју је детаљније рамотрена у наставку књиге. Различити модалитети и манифестације пажње такође су предмет монографије. Да ли смо у стању да обављамо више когнитивних операција

истовремено, колико смо у могућности да инвестирамо своју пажњу ка различитим збивањима у визуелном пољу, нека су од питања која аутор разматра. Посебан део посвећен је проблему аутоматизације и контроли пажње, питању које природно проистиче из проблема које описујемо у оквиру претходних целина. Поред базичних феномена аутоматизације, описане су и студије усмеравања пажње при извођењу моторних акција, стратегије и улоге пажње током стицања различитих моторних вештина и слично. На крају, посебан део посвећен је улози визуелне пажње у опажању илузорних контура, у којем истраживања овог проблема изведена у Лабораторији за експерименталну психологију Филозофског факултета.

Од избора у звање доцента 2004. године, Гвозденовић је остварио укупно 40 (М) поена.

Од тога:

М 41; $7 \times 1=7$

М 23; $4 \times 6=24$

М 64; $0,5 \times 12= 6$

М 62; $1 \times 1=1$

М 34; $0,5 \times 4=2$

Из прегледа структуре бодова види се да Василије Гвозденовић испуњава све законом прописане услове за избор у звање ванредног професора. Поред структуре и броја бодова који говоре о научној продуктивности, у прилог томе треба истаћи и активност на Факултету, Универзитету, као и евалуацију његовог педагошког рада од стране студената.

Имајући у виду све наведено, предлажемо Изборном већу Филозофског факултета, Универзитета у Београду да Василија Гвозденовића изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Општа психологија.

У Београду, 25.08. 2011. године

Чланови комисије:

др Александар Костић, редовни професор

Одељење за психологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Слободан Марковић, ванредни професор

Одељење за психологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Петар Милин, ванредни професор

Одсек за психологију, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду
